

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Joannis Trithemij, Spanheimensis, Et Postea Divi Jacobi apud Herbipolim Abbatis, Viri suo aevo doctissimi. Tomus ... Annalivm Hirsavgiensivm

Opus nunquam hactenus editum, & ab Eruditis semper desideratum.
Complectens Historiam Franciae Et Germaniae, Gesta Imperatorum,
Regum ...

Trithemius, Johannes

S. Galli, 1690

De Conrado secundo hujus Monasterij Hirsaugiensis Abbate XIX. qui
præfuit annis XII. mensibus III. diebus VIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38550

MCLXXVI.

Anno Ruperti Abbatis XI. die mensis Martij xxi. obiit B. Virgo Clementia sanctimonialis in Horreo Trevirensi, filia nobilissimi Comitis de Hoemberg in Alfatia, sponsa quondam Domini Crafftonis de Spanheim Comitis, & postea, ut supra dictum est, Abbatis Cœnobij Spanheimensis. Hæc devotissima Christi famula singularis vitæ merito veneranda in amore Christi fervens extitit, quæ diebus ac noctibus lectioni, meditationi seu contemplationi diviniorem intenta, omnia hujus mundi solatia simul & honores fortissimâ perseverantiâ contempserit, & in omnibus placere solum Domino Deo studiofissimè curavit. Ad ejus tumbam lampades per custodem extinctæ, divino lumine reaccensæ fuisse memorantur. Transiit anno ætatis suæ LVIII. conversionis autem XXVII. in Ecclesiâ S. Hirminæ apud Treviros tumulata.

S. Clementia Treviris moritur.

Eodem Anno Rupertus Abbas hujus Monasterij Hirsaugiensis XVIII. jam senio gravatus, & laboribus multorum annorum exhaustus, considerans se ad regimen animarum & curam rerum temporalium deinceps non posse sufficere, deliberavit Abbatiam Conventui amore quietis regularis & pacis voluntate spontaneâ resignare. Convocatis itaque Fratribus ad locum Capitularem animi sui consilium aperuit, & suam insufficientiam humiliter proclamavit. Qui auditis causis animum suum justè moventibus postulanti præbuerunt consensum, licet maluissent illum suum tenere officium. Cessit igitur officio curæ Pastoralis Dominus Rupertus anno Dominicæ Nativitatis prænotato MCLXXVI. Indiæ. Rom. IX. die verò mensis Julij IX. posteaquàm præfuerat huic Monasterio annis X. & mensibus XI. Cui fratres unanimi consilio ad vitæ quod reliquum erat, sustentationem & mansionem quietis Præposituram Rothensem assignarunt, in qua paucis supervivens annis in magnâ devotione cordis & tranquillitate mentis tandem ad Deum migravit. Corpus verò suum jam moriturus ad introitum Ecclesiæ in limine sepeliri mandavit, ut pedibus omnium ingredientium & egredientium pro Christi amore calcaretur.

Rupertus Abbas Hirsaugiens. resignat Abbatiam.

Rupertus Exabbas Præpositus sic Rothenf.

De Conrado secundo hujus Monasterij Hirsaugiensis Abbate XIX. qui præfuit annis XII. mensibus III. diebus VIII.

Post resignationem Domini Ruperti Abbatis liberam, spontaneam, & ex propriâ voluntate diutiùs optatam, altero mox die, hoc est, tertio Nonarum Julij, anno suprâ scripto, convenientes ad locum Capitularum Fratres unanimi consensu tandem in Abbatem hujus Monasterij XIX. elegerunt venerabilem Monachum quendam ejusdem Congregationis nomine Conradum ejus vocabuli secundum, Hermannii Comitis de Kilhberg fratrem, virum genere nobilem, sed virtutibus nobiliorem: qui ab eo die Monasterio in Abbacia præfuit annis XII. menses tres, & die octo, providè gubernans utriusque statûs familiam. Et quia sicut ante paulò diximus, Hirsaugiana Congregatio Fratrum nunquam fuit schismaticorum polluta consortio, sed cum Ecclesia Romana & ejus Pontificibus legitimis consentiens, pura

Conradus fit Abbas.

O o o 2

semper

Ordinatur
ab Episcop.
Bamber-
genſe.

Conradi
patria edu-
catio &
converſa-
tio, &c.

Exemplo
ſimul do-
cuit & ver-
bo.

ſemper & incontaminata permanſit: noluit Conradus memoratus Ab-
bas electus ordinari ab Udalrico Episcopo Neometenſi, vel alio quocun-
que Apoſtolice Sedis Communionem & gratiam non habente. Conſi-
lio igitur ſuorum habito ad Episcopum Bambergensem, qui cum Papa
ſenſit Alexandro profectus est, & ordinationem ſui ab eo ſuſcepit.

Conradus iſte venerabilis Abbas patriâ Suevus erat de nobili
Comitum ex Kihberg proſapia ortus, frater ſicut diximus, Hermanni
Comitis & nobiliſſimi principis, qui multa huic Monasterio beneficia
contulit, effectu ſimul & affectu Hirſaugienſium ſe Monachorum ſemper
fidelem oſtendens amicum, qui ab infantia penè ad ſtudium litterarum
poſitus, cum tempore crevit tam etate annorum, quàm ſcientiâ ſcriptura-
rum. Et quamvis ſummitatem doctrinæ univerſalis non attigerit,
pro ſuo tamen ſtatu in ſcripturis ſatis profecit. Evadens tandem cum
tempore invirum, qui novit verum à falſo, & bonum à malo diſcernere,
cœpit de ſalute animæ crebriùs cogitare. Fuerunt eâ tempeſtate, ſicut
etiam ab exordio in congregatione huius Monasterij plures viri nobiles
genere & doctrina inſignes, Comitum, Baronum, Milirum nobilium ſimul
& ignobilium filij ſub Monastica Regula omnipotenti Deo in vera humi-
litate ſamulantes, quorum famâ Sanctitatis excitatus Conradus noſter,
cùm eſſet Eccleſiæ Argentinenſis Canonicus, mundum cum ſuis divitijs
& honoribus vanis pro Chriſti amore deſeruit, & eorum ſe collegio de-
votè ſociavit, Monachus ita factus in hoc Hirſaugienſi Cœnobio ſub Ma-
negoldo venerabili Abbate, converſationem ſuam ad Regulæ tramitem
ſemper inſtituit, & quantò genere fuit altior, tantò ſein medio Con-
fratrum majore obedientiâ & humilitate omnium imperio ſubjecit. Ne-
minem ex eis verbo contriſtavit aut factò: neminem læſit, neminem of-
fendit. Ingenio mitis erat & promptus ad obediendum, non ſolum Præ-
latis atque majoribus, ſed æqualibus ſimul & infimis. Sæpe namque fecit
ex humilitatis amore opus abjectum, quod ruſticus filius dedignabatur
contingere. Quantum verò ad corporis diſpoſitionem pertinebat, ſta-
turâ fuit mediocris, ut nec longa eſſet nimium proceritas, nec hominibus
curioſis contemptibilis brevitatis. Facie niger apparuit, ad complexio-
nem cholerae tendens aduſta, unde febribus frequenter ſuccubuit. Ma-
cilentia ſatis extitit temperatus: in ceſſu gravis, nec multâ levitate di-
ſpoſitus ad ambulandum. In habitu ſuo nunquam fuit curioſus, ſed ve-
ſtitu ſimpliciſſimo utens mentis pulchritudinem amavit, non corporis.
Non fuit garrulitatis pernicioſa amator, ſed communitate fratrum ſuo-
rum contentus, nil amplius quæſivit. Ordinatus verò in Abbatem for-
mam ſe gregi ſuo præbuit exemplo ſimul & verbo, & humilitatis mo-
dum quem Monachus habuit, etiam Abbas omni tempore cuſtodivit:
Nam & bonis manſuetiſque ſeſper humilitatem præbuit ſocium, diſcolis
autem & duris corde, ſicut Regula præcipit, ſe durum præbebat Magi-
ſtrum. Sermone fuit dulcis & mixtâ maturitate affabilis: convictu
placidus, & ſerioſâ quâdam temperantiâ reverendus. In conſilio prom-
ptus, & cautâ providentiâ circumſpiciens, omnia prudenter diſpoſuit,
& nihil ſibi commiſſorum unquam temerè neglexit. Hoſpitiſ & pe-
regrinis juxta Regulam D. P. N. Benedicte ſemper charitatem exhibuit,
& omnes in Chriſto venientes humaniſſimè tractavit. Coram quibus in
mentia

menfa fatis longus & dapfiliis extitit, & quidquid poterat charitatis omnibus hilariter impendit. Monasterij jura & libertates obfervare diligentiffimè ftuduit, fubftantiàmque temporalem prudenter difponens, Fratribus fuis omnia præfentis vitæ neceffaria fecundùm instituta Regularia copiofè providit. Honeftiffimæ converfationis tam in Monasterio, quàm foris extitit, & in eo bonæ vitæ tramite, quem femel ire didicerat, ufque ad mortem perfeveravit.

MCLXXVII.

Anno Conradi Abbatis I. Cœnobium S. Jacobi Apoftoli in monte fpeciofo prope Moguntiam, anno Manegoldi fexto, propter necem Arnoldi Archiepifcopi deffruftum, ficut ibidem diximus, permiffione Friderici Imperatoris & cooperatione Chriftiani Archiepifcopi Moguntini ædificari cœpit, & in paucis annis confummatum fuit. Ad quod Monachi antea metu Cæfaris difperfi revocati funt, quibus memoratus Archiepifcopus novum conftituit Abbatem, quia Godfrido quondam Abbati proferipto non licebat redire in patriam. Hujus Monasterij primus fundator Luthboldus olim Moguntinus Archiepifcopus extitit, qui anno Dominicæ Nativitatis MLI. Sancto Bardoni Archiepifcopo in Pontificatu fuffecit, quemadmodùm dictum eft anno Monasterij vacantis quinquagefimo, & Scoticæ nationis Monachos primos introduxiſſe ferebatur.

Monasterium S. Jacobi Moguntia denuo conſtruitur.

Anno prænotato xv. Calendarum Decembrium obiit S. Chrifti famula Hiltrudis apud S. Rupertum prope Bingiones Monialis noſtri Ordinis, filia Meginhardi Comitis de Spanheim, & ſoror ſecundi Abbatis Spanheimenſis Domini Crafftonis, de quo diximus anno Volmari Abbatis xxix. Cujus ſanctitati B. Hildegardis ejus Magiſtra atque Præpoſita coram multis perhibuit teſtimonium.

S. Hiltrudis Monialis obiit.

Anno etiam prænotato Fridericus Imperator I. amicorum confilio importuno ſimul & continuo impuſſus de pace & concordia cum Alexandro Papa III. per internuntios & oratores ſuos plures habuit tractatus, & toto penè anno pro eodem negotio multipliciter fuit laboratum. Verùm quia Imperator Antipapam ſuum Innocentium, qui Calixto ſuffecerat, non potuit ad cedendum inducere, optata inter Regnum & Eccleſiam concordia in annum differtur ſequentem.

Concordia tractatur inter Papam & Imperatorem.

His quoque temporibus Bertholdus Dux de Zâringen Friburgum in minori Burgundia, quam vulgariter Nüchtland appellamus, à fundamenti conſtruxit. Sunt autem qui eam Provinciam ob id Burgundiam minorem vocatam exiſtiment, quòd Trevirenfibus olim contra Romanos & auxilium miſerint indigenæ terræ, ſimul & præſidio fuerint, qui per Burgos, id eſt Caſtella, manentes rectè Burgundiones ſint nominati. Dicunt enim magnam in ea regione Comitum, Baronum, atq; Nobilium præſcis diebus habitâſſe multitudinem.

Friburgum in Minori Burgundia.

MCLXXVIII.

Anno Abbatis Conradi II. mortuus eſt Richardus Epifcopus Wirzburgenſis Dux Franciæ Orientalis, & in ſua majori Eccleſia ex more ſepelitur. Poſt quem Godfridus de Piſtenberg in Pontificem ejuſdem Eccleſiæ conſecratus præfuit annis octo, menſibus totidem, diebus quatuor & viginti, vir magnificus, prudens, & in Chriſtia-

Godfridus fit Epifcopus Herbipol.

ſtianam Religionem devotiſſimus: qui tandem pro Chriſti amore profectus in terram Sanctam in auxilium Chriſtianorum contra Saracenos in Syria moritur, & in Eccleſia majori S. Petri Antiochia, ut ſuo loco dicemus, cum honore ſepelitur.

Papa Romanus fugit ad venetos.

Eodem anno reformata eſt concordia inter Alexandrum III. & Fridericum Imperatorem I. poſt multas placitationes, quam tali conigit occasione firmari. Cùm Imperator eſſet in Italia conſtitutus & per internuntios, ut ſupra diximus, cum Papa ſuper pacis negotio tractaret, veritus Pontifex, ne ſibi ab eo ponerentur inſidia ad Venetos clam fugiens declinavit. Quod Imperatori nuntiatum cùm fuiſſet, oratores ſuos deſtinavit ad Venetos; jubens, ſibi tranſmitti Pontificem: quod cùm facere omnino contemnerent, bellum indixit. Claſſem igitur contra Venetos armavit, cui Ottonem filiũ ſuum præfecit, & ad repoſcendum Pontificem in adverſarios miſit. Congreſſione autem navali comiſſa Otto filius Imperatoris capitur & Venetijs captivus introducitur, & victus Pontifici Romano præſentatur. Volens Imperator liberare filium ſuum pacem dare compellitur. Unde ferocitate in manſuetudinem neceſſariò commutatã, Imperator Venetias pacificus ingreditur, & conditiones pacis & concordia ſibi propoſitas, quas eatenus contempſerat, jam libenter admittit, rogat, petit, acceptat, litterarũque ſuarum teſtimonio confirmat. Iſtae autem fuerunt pacis & concordia Principales conditiones.

Imperator pacem petit à Papa & accipit certis conditionibus.

Imprimis abjuravit Caſar Fridericus omnem hæreſim, & ſchiſmaticam factionem, in qua fuerat eatenus pollutus, reus, diffamatus, & ob id excommunicatus, & reverſus eſt ad Eccleſia ſacroſanctã unitatem.

Deinde promiſit obedientiam & ſubjectionem Rom. Eccleſia, & ejus Pontifici Alexandro III. ſucceſſoribus ſuis regulariter intrantibus, & quod nihil deinceps velit attentare juravit.

Tertiò reſtituit Romanã Eccleſia & ejus Pontifici Romam, & omnia ad ejus juridiſtionem pertinentia, ſimul & univerſã, quæ Imperij ſui tempore in Italia vel extra per violentiam abſtulerat.

Quartò conſenſit & promiſit omnem ſe pœnitentiam impleturum, quam ſibi Pontifex pro malè commiſſis & tranſgreſſionibus ſuis impoſuiſſet, & quod omnia vellet patienter ferre, injuriãque cunctis hominibus ex corde remittere, & nihil de aliquo vindicare.

Imperator proſtravit ſe ad pedes Papæ.

Alterã dehinc die Romanus Pontifex ad Eccleſiam ſancti Marci procedens, & ſtans in eminentiori gradu aſcenſus Imperatorem ſe juſſit in terram proſternere, & denuò veniam poſtulare. Quo in crucis modum proſtrato, collum ejus dextro pede calcans Pontifex dixit, ſcriptum eſt: *Super aſpidem & baſiliſcum ambulabis, & conculcabis leonem & draconem.* Cui Imperator dixit: *Non tibi, ſed Petro.* Ad quem Pontifex: *Et mihi, inquit, & Petro.* Juſſus deinde ſurgere à vinculo excommunicationis abſolvitur, & quia tam diu fuit Eccleſiam Chriſti perſecutus, iter ſibi Jerofolymitanum pro pœnitentia injungitur, ut exercitum quem contra Eccleſiam tanto tempore duxerat, nunc in ſubſidium fidei Chriſtianae deſtinaret.

MCLXXIX.

Chriſtianus Abbas Herbipol. moritur.

Anno Conradi Abbatis III. mortuus eſt Chriſtianus Monafterij mei S. Jacobi Herbipolenſis Abbas ſecundus, Beati Macharij quondam diſcipulus,

discipulus, & in Abbacia successor: homo certè moribus, & eruditione scripturarum insignis, cujus vitæ meritum varijs documentis virtutum enituit, & plures ad normam justitiæ convertit: transijt autem die Martij 14. anno ætatis suæ 66. Regiminis autem Monasterij 26. Postquem Eugenius constituitur Abbas, & præfuit annis 18.

Claruit his temporibus Joannes Episcopus Carnotensis, Patriâ quidem Salisberienfis B. Thomæ Cantuariensis Archiepiscopi quondam minister atque discipulus. Vir in divinis scripturis eruditus, & in sæcularibus literis suo tempore omnium penè judicio doctissimus, qui scripsit insigne opus de nugis curialium & philosophorum, quod Polycraticon prænotavit, lib. viii. De pœnitentia opus confessionale lib. i. Vitam & passionem sancti Thomæ jam dicti Archiepiscopi lib. i. Epistolarum ad diversos lib. i. Ad Richardum Regem Angliæ de veneratione Sanctorum lib. i. Alia quoque multa composuit, quæ ad nostræ lectionis noticiam non venerunt.

Petrus etiam Blesensis Archidiaconus Ecclesiæ Bathenensis in Gallia his temporibus claruit memorati Carnotensis Episcopi familiaris amicus, ad quem multas conscripsit epistolas; cum esset in omni genere doctrinæ doctissimus, multa lucubravir opuscula, quibus memoriam sui posteris commendavit. Equibus nos legimus subjecta. De amicitia Christiana lib. i. De pœnitentia salutari lib. i. De accelerando passagio ad terram Sanctam lib. i. De qualitate pœnitentiæ lib. i. De studio sapientiæ lib. i. Contra quendam depravatores lib. i. De periculo Prædicatorum lib. i. Exhortatoriam ad quendam Abbatem lib. i. De officio Episcopi lib. i. De vita Clericorum Curialium lib. i. De præstigijs fortunæ lib. 2. Epistolarum cLxxxiii. librum. i. De cæteris nihil vidi.

MCLXXX.

Anno Conradi Abbatis IV. Indictione Romanorum xiiii. in die S. Lamperti, hoc est, xv. Kalend. Octobris moritur sanctissima Christi famula beata Hildegardis Præposita & Magistra Sanctimonialium in monte Divi Ruperti prope oppidum Bingen. quod in descensu Rheni fluminis quatuor distat à Moguntia milliariibus, anno ætatis suæ octogesimo secundo: cujus corpus in eadem Ecclesia, quam ipsa dudum à fundamentis construxerat, ante majus altare fuit cum reverentia populi magna sepultum. Cujus vitam miraculis & virtutibus plenam Theodoricus quidam Abbas nostri Ordinis in quatuor libris descripsit: de quo inferius loco suo & tempore dicemus.

Anno prænotato Patriarcha Hierosolymitanus, & magni hospitalis Theutonicorum Ordinis Minister, captâ jam prius Hierusalem ab infidelibus Saracenis, rebus consulturi transmarinis Romam venerunt ad Papam Alexandrum III. postulantes consilium pariter & auxilium propterea quod Pagani & sanctam obtinuisent civitatem & multas in circuitu mansiones, quibus nisi citò fieret resistentia, brevi Christianos omnes de terra sancta exterminaturi essent, quos Pontifex apud Veronam audiens de causis fidei perorantes consilio habito ad Philippum Regem Gallorum direxit, scribens multis in Europa Regibus atque Principibus ut negotio subveniant.

MCLXXXI.

Petrus Blesensis Gallus Doctor.

S. Hildegardis moritur.

Patriarcha de Hierusalem venit ad Papam.

laugiense.

ndem pro Christi am
Christianorum contra S
S. Petri Antiochia, in

ordia inter Alexan
placitationes, quar
esse in Italia conf
pa super pacis nego
infidia ad Venero
m cum fuisset, or
tri Pontificem: quod
Classem igitur con
, & ad repandam
m navalium Oreo
roducere, & vici
berare illum tum
suavitudinem nec
reditur, & cond
contempserat, jam
nque suarum test
rdia Principales
ricus omnem haro
pollutus, reus, d
Ecclesiæ sacrosan
bjectionem Rom
suis regulariter

& ejus Pontifici
simul & universi
lentiam abstuler
se pœnitentiam
& transgressio
e, injuriæque
vindicare.
fex ad Ecclesiam
ascensûs Imper
postulare. Qu
e calcans Pont
ulabis, & cons
bi, sed Petro. At
de surgere à vinc
Ecclesiam Christi
njugitur, ut ex
unc in subsistat

est Christianus Mo
Beati Macharij

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

MCLXXXI.

Anno Conradi Abbatis V. Fridericus Imperator I. convocatis Regni Principibus, Episcopis, Abbatibus, Civitatibus, Marchionibus acque Comitibus multis, curiam apud Moguntiam solemnem celebravit, ubi plura pro pace reipublicæ Regni constituit. In eo conventu Principum Guelfo Baviaræ Monasterio nostri Ordinis quod Wingarten appellatur, Constantiensis Diocesis, quod progenitores sui fundaverant, Imperatore consentiente tradidit duas curtes, Berg & Wilar, cum omnibus pertinentijs suis in perpetuam possessionem pro salute & remedio animarum omnium parentum suorum.

Baldemar⁹
fit Abbas in
Spanheim.

Eodem anno secundâ die mensis Julij mortuus est Adelgerus III. Abbas Monasterij quondam mei Spanheimensis, & in choro Fratrum ante gradus Presbyterij sepultus, cui Baldemar⁹ ex oppido Stauroneo natus vicino in Abbacia succedens præfuit annis XVII. mensibus undecim, diebus XVII. Vir bonus & regularis disciplinæ amator, qui reclusorium sanctimonialium ampliavit.

Lucius fit
Papa ejus
nominis
tertius.

Anno prænotato Alexander Papa III. Romæ moritur, anno Pontificatus sui primo atque vicesimo, cui Lucius ejus nominis III. succedens præfuit annis quatuor & mensibus duobus. Hic Lucensibus suis unde fuerat oriundus à Friderico Imperatore signandi pecuniam licentiam impetravit. Suis etiam Epistolis multos Principes in subsidium terræ sanctæ provocavit; & plures à Romanis contumelias tulit.

MCLXXXII.

Imperator
exercitum
ducit in I-
taliam.

Anno Conradi Abbatis VI. Fridericus Imperator expeditionem fecit in Italiam cum exercitu valido, rogatus per Lucium Papam contra Romanorum insolentiam, qui Pontificem cum multis injurijs fugere ex urbe compulerant, propterea quod Consulium nomen & dignitatem concedere nollet postulantibus. Quo fugato & apud Veronam existente Romani fautoribus Papæ quotquot invenire poterant, oculos eruerunt. Unde Pontifex Veronæ Præsulum celebrato Concilio, Romanos Anathematis vinculo innodavit. Imperator autem Papam in Lombardia conveniens, rebûsque ibidem pro tempore dispositis in Germaniam revertitur.

MCLXXXIII.

Christian⁹
Archiepisc.
Moguntin⁹
obijt.

Anno Conradi Abbatis VII. Christianus Archiepiscopus Moguntinus obiit, post cujus mortem Conradus (quem Imperator Fridericus de Pontificatu Moguntino dudum expulerat, propterea quod schismaticis consentire nollet, quemadmodum anno Ruperti Abbatis II. diximus) & ab Alexandro Papa III. Sabinensis Episcopus fuerat constitutus, permissione ipsius Cæsaris ad Sedem suam Moguntinam revocatus est, & præfuit ibidem annis adhuc deinceps XVII. qui titulum suum in literis talem præposuit: Conradus Dei gratiæ Sabinensis Episcopus, & S. Sedis Moguntinæ Archiepiscopus. Retinuit autem hunc titulum cum Sabinensi Pontificatu quamdiu vixit in humanis. Erat sanè vir magnanimus & Romanæ Ecclesiæ semper fidelis, pro cujus defensione multa sustinuit adversa toto tempore, quo schismatis perniciofa tempesta contra Papam Alexandrum duravit.

Conradus
Archiepisc.
Moguntin⁹
orum.

His temporibus duo Canonici Ecclesiæ Collegiæ in Oppido Altschaffens.

schaffenburg Moguntinae Diocesis, de cujus fundatione longè supra diximus, anno Sigeri Abbatis xxiii. qui fuit Dom. Nativit. dcccclxxiv. devotionis causâ descenderunt ad Coloniam, loca & Ecclesias invisere Sanctorum. Qui multis precibus obtinuerunt duo capita duarum Christi Martyrum ex collegio undecim millium Virginum, quæ tempore Hunnorum ibidem pro Catholica fide martyrizatae leguntur, & cum summa devotione ad memoratam Asschaffenburgensem detulerunt Ecclesiam. Quorum adventum cum sanctis reliquijs mox ut Clerus & populus Asschaffenburgensis oppidi recognoverunt, omnes pariter congregati obviam venientibus processerunt laudes Domino in jubilo concinentes: & sancta Sanctorum capita in Ecclesiam supradictam cum reverentia locaverunt, earum se patrocinio submissâ devotione commendantes. Communi deinde voto statuerunt eum diem, quo Capita Sanctorum Ecclesiae fuerunt illata, inter præcipuas festivitates quot annis venerandum, atque pro honore tantarum hospitem laudes Omnipotenti devotissimè celebrandas. Hujus consuetudo laudabilis instituti per annos aliquot summa cum devotione servata est, & festum singulis annis in honorem memoratarum Christi Martyrum solemne cunctis latantibus devotissimè celebratum. Verùm charitate multorum tepescente, tandem cœpit in filijs devotio sancta progenitorum paulatim minui atque deficere, in tantum quod festum illud solemne à senioribus institutum, nomen & cultum simplicis duntaxat obtinuit: quoniam prisca fidelium ad Sanctas devotio in junioribus extincta fuit. Rursùmque festum simplex novem lectionum, tribus honorari cœpit: ac deinde magis deficiens hominum tepescente studio, in commemorationem unius tantum antiphonæ simplicis transiit. Postremò fervore devotionis tam Cleri quàm populi ad sanctas reliquias totaliter extincto, nullam memoria earum habebatur, sed omnia in oblivionem hominum transferunt. Annis dehinc haud pluribus elapsis, dies illuxit in oblivionem omnium deducta, quæ reliquiae dudum advenerant sæpius memoratae, quarum tunc memoriam nemo curavit. Et ecce dum Clerus in Choro ex more constitutus *Invitatorium* ad Matutinas laudes feriale cantaret, & nulla penitus, ut olim de sanctis Virginibus memoria haberetur, duæ Virgines supra omnem æstimationem speciosissimæ de retro altare procedentes per medium Chorum canentium transferunt, quarum altera versis dexterum, altera verò ad sinistram quasi stantibus valedicens inclinavit caput, & sic ambæ cœpto itinere per Chori januam exeuntes subito disparuerunt. Mirantibus qui aderant cunctis & disquirentibus diu quænam essent Virgines illæ, nec scire nec intelligere potentibus, tandem ex senioribus quidam prisca consuetudinis festi Sanctarum Virginum eum esse diem reminiscens, rei mysterium, cæteris, ut erat, aperiunt: simulque omnes ad capsulam, in qua sancta servari capita consueverant, accedentes referant, & vacuam intuentes recessisse reliquias earum & mirantur & ingemiscunt. Hoc ingritudinis vitium promeruit ut amitteret, quod honore suo spoliavit. Missi fuerunt postea de eodem Collegio duo Canonici ad Coloniam causâ subtiliter inquirendi, si aliquid possent reperire indicium de reversione duorum capitum. Et factâ inquisitione à Custode reliquiarum in Ecclesia S. Ursulae audiverunt duo capita super

P p p

altare

Miraculum
Sanctorum
in Ecclesia
factum Af-
schaffen-
burgensi.

Festum
Sanctarum
Virginum
instituitur.

Sancti in
oblivionem
hominum
deveni-
runt.

Capita Vir-
ginum re-
deunt Co-
loniam.

altare majus fuisse inventa eâ nocte, quâ duæ Virgines per medium Chororum Asschaffenburgensem, sicut diximus, videbantur egressæ. Cùmque duo illi missi Canonici rem gestam dixissent Custodi, & illa retulisset Abbatissæ, tota congregatio Sanctimonialium jubetur ad esse audire mirabilia Domini. Instabant Canonici multis precibus, ut eis eadem redderetur capita, promittentes illis debitum numquam defuturum honorem: sed non impetrârunt.

MCLXXXIV.

Imperator
Curiam
magnam
habet in
Constantia

Anno Conradi Abbatis VIII. Indiçt: Roman: secundâ, promulgata fuit pax Constantiæ nuncupata, quam Imperator Fridericus anno proximè præcedente in magna convocatione Principum Regni constituerat in civitate Constantiensi, unde & nomen accepit, per totum Imperium, quod nostris temporibus ignoratur à multis, servatur à paucis, quanquam nemo sit qui dignetur, & possit malis, quæ hodie fiunt in Regno contra pacem occurrere. Eam pacis constitutionem Baldus Doctor utriusque Juris insignis excellenti quondam commentario clariorem fecit. Initium verò hujusmodi constitutionis de pace Constantiæ tale est: *Imperialis Clementia servitus, &c.* In qua nomina etiam ponuntur civitatum, quæ pacem constitutam sub juramenti confirmatione susceperunt: cujus forma sequitur:

Juramentum
Pacis
Constantiæ.

In nomine Domini juro ego. N. quod à modo ero fidelis Domino Friderico Imperatori, & ejus filio Regi Henrico. Non ero in consilio vel factio, quod ipsi vitam perdant aut membrum seu coronam Imperij sui vel Regni, aut capiantur. Et si sero aliquem fecisse, aut facere volentem per me vel per alium Domino Imperatori vel Regi, vel nuntio ejus sine fraude manifestabo & eum aduocabo. Insuper pacem Domini Friderici Imperatoris & filij ejus Regis Henrici, & sua partis, factam cum societate Lombardia, sicut scriptum est: & inde sine fraude infra quindecim dies postea jurata bono intellectu & sigillo Domini Imperatoris sigillata observabo bonâ fide & sine fraude. Et hoc jurare faciam omnes masculos mecum habitantes à sedecim annis & supra usque ad septuagesimum ætatis, infra XV. dies postquam juratum habuero exceptum. Et qui per me jurare noluerint infra tertium diem Imperatori vel Regi, vel suis per breve manifestabo. Sic me, &c.

Omnes cõ-
pelluntur
ad pacem.

In hanc pacem Constantiæ omnes totius Imperij Romani Principes, Duces, Marchiones, Comites, Barones, Milites, Nobiles, Communitates, Cives, Castellani, Oppidani, Rustici & Villani jurare sunt compulsi coram deputatis ab Imperatore ipsique juratis. Si verò quispiam hanc pacem jurare contempsisset, vel juratam violâisset, erant constituti executores justitiæ, qui statim armatis aut bellum, aut capitis vindictam in rebelles omnes exercerent. Quâ quidem occasione multæ latronum munitiones fuerunt destructæ.

MCLXXXV.

Egbertus
Abbas in
Schonawe
obijt.

Anno Conradi Abbatis IX. die mensis Martij octavâ atque vicefimâ obiit Egbertus Schonaugiensis Monasterij nostri Ordinis secundus Abbas in Dioecesi Trevirensi, vir doctus & vitæ merito valde reverendus, qui plura scripsit non parvæ auctoritatis opuscula, de quibus dictum est anno Manegoldi Abbatis VI. & de institutione ejus ad Abbatiam anno Rapperti secundo. Cujus corpus in Ecclesia S. Florini, cui præfuerat, est sepultum.

Eodem

Eodem anno Godfridus de Pistenberg Episcopus Herbipolensis, de quo diximus anno Conradi Abbatis II. Christi amore compunctus cum alijs multis in auxilium Christianorum ad terram Sanctam profectus est; & pro fide Catholica ut verus Dei famulus atque fidelis in mortem semetipsum dare non dubitavit. Exercitus namque fidelium eo tempore in Syria Christo militans valde fuerat imminutus, & Saraceni multa Christianis damna intulerant. Unde Rom: Pontifex Lucius ejus nominis tertius Veronæ consistens suis literis & nuntijs totam Ecclesiam contra infideles excitabat.

Episcopus Herbipol. Jerusalem proficiscitur.

Anno prænotato Fridericus Imperator Conventum quorundam Principum in Augusta civitate Vindelicorum habuit; ubi inter multa Regni negotia Henrico filio suo Regi Constantiam Regis Siciliae filiam, in uxorem desponsavit, cum qua totum Regnum Apuliae postea obtinuit: fugatis vel extinctis omnibus qui illud occupabant. Hoc ipso quoque anno Rex Henricus pro certis Regni negotijs venit in Erfurdiam Thuringiae oppidum non ultimum, Comitibus Baronibus & Nobilibus multis ex more stipatus: ubi quodam die cum staret inter plures super trabes cujusdam cloacae, subito aedificium illud corruit, & omnes in cloacam ceciderunt, è quibus octo lutulentia stercoreum suffocati & mortui perierunt. Ipse verò Henricus Rex cum reliquis vix mortis periculum evasit.

Henrico Regi Uxor desponsatur.

Henricus Rex cum alijs cecidit in cloacam.

Anno etiam prænotato Lucius Papa III. dum pro mittendo Christianis auxilio in Syriam esset sollicitus, Veronæ moritur, & ibidem cum honore sepelitur. Cui Urbanus Papa III. succedens præfuit anno uno, & mensibus ferme undecim. Qui Principes Christianitatis magno enisui conatus est revocare ad pacis concordiam, & exercitum ordinare in terram Sanctam contra spurcissimos Saracenos. Cujus reigratiâ primo Pontificatus sui anno Venetias venit ad præparandas naves pro his, qui essent ituri. Sed audita Hierosolymorum captivitate ac Christianorum miseriâ ex dolore animi apud Ferrariam in itinere deficiens mortuus est.

Urbanus fit Papa III.

M C L X X X V I.

Anno Conradi Abbatis X. Februarij die sextâ obiit Godfridus ex Comite Palatino hujus Coenobij Hirsaugiani Monachus. Vir quondam in sæculo potens & strenuus in Religione monastica humilis & devotus: nunc autem quod minimè dubitamus in cœlesti patria gloriosus. Ex illo enim tempore quo semel Monachum professus est, semper ad Regulæ puritatem ambulavit, tantæque humilitatis & charitatis in Deum & in fratres exitit, quod ejus sancta conversatio intuentibus cunctis perfectionis exemplum dedit.

Godfridus ex Comite Monachus Hirsaugiensis moritur.

Anno præscripto hyems temperatissima fuit, & adeo calida, quod in Januario & Februario in plerisque locis arbores floruerunt, sed & corvi ceteræque aviculæ ipsis his mensibus foetus suos procrearunt. Eodem quoque anno Henricus Rex Castrum Brisach construere coepit.

Hyems temperatissima.

Anno præscripto Godfridus de Pistenberg Episcopus Herbipolensis vir morum integritate venerandus, quem anno præcedente cum alijs multis in auxilium Christianorum ad terram Sanctam profectum diximus, apud Antiochiam moritur, & in Patriarchali Basilica S. Petri Apostolorum Principis cum honore debito sepelitur. Pro cujus memoria lapidis nomine ejus inscriptus, etiam Herbipoli ponitur. Cui successit in

Godfridus Episcopus Herbipol. moritur.

Pontificatu Wirzburgensi Henricus ejus nominis III. & præfuit annis vir & ipse in Christo devotus.

Henricus
fit Episcopus
Herbipol.

Anno etiam prænotato xxvii. die mensis Januarij Henricus Rex Francorum Orientalium sextus, filius Friderici Imperatoris primi, cum desponsata sibi priori anno Constantia Rogerij Siciliae Regis filia, nuptias Mediolani solemniter celebravit, anno ætatis suæ xxi. Regni autem xiv. quem pater toti Lombardiæ præfecit.

MCLXXXVII.

Christia-
norum.
30000. oc-
cisa sunt in
Syria.

Anno Conradi Abbatis xi. Saladinus Saracenorum Rex cum Tyberiadem urbem obsidione vallare cogitaret, intelligeretque Christianos cum magna multitudine armatorum in arido quodam loco fixisse tentoria, nocte super eos siti laborantes irruit, & eadem in eos grandem perpetravit; nam triginta Christianorum millia miserabiliter occidit, & reliquos in fugam convertit, vel captivavit. Eodem anno in mensis Martio magna aëris inclementia fuit, & algoris horrenda asperitas, quæ usque ad Calendas ferme Junij duravit. Ita quod in sancto Pentecostenix magna cecidit: quod illo anno ad Maij mensis medium occurrit, unde vinea frigore perierunt.

Hyems
asperrima.

Hirusalem
capitur ab
infidelibus.

Anno etiam prænotato Saladinus supra jam dictus Saracenorum Princeps per Christianorum discordias vires adeptus, post maximam nostrorum, ut dictum est, stragem Hierosolymam tandem capit, quam urbem Christiani à temporibus Godfridi Regis de Bulion per annos possederant LXXXVIII. non absque sanguine multorum. Saladinus autem victor civitatem ingressus campanas primùm ex turribus dejecit, dehinc Basilicas omnes, præter templum Salomonis profanavit, quod priusquam ingrederetur aqua lavari præcepit. Eodem anno Urbanus Papa III. audiens stragem Christianorum, quam Saladinus in Syria fecerat simul Hierosolymam ab eo captam, animi dolore tactus apud Ferrariam obiit, ibique sepultus fuit. Post quem Gregorius VIII. succedens communi Patrum electione præfuit mensibus duntaxat duobus, vir optimus, qui mox ut creatus Pontifex extitit pro Hierosolymæ recuperatione cogitare cœpit. Mortuo itaque Gregorio Pontifice optimo, & in Civitate Pisana non sine magno luctu sepulto, Clemens Papa III. concordii Patrum electione successit, & præfuit annis duobus, diebus sexdecim. qui & ipse statim ut creatus est de classe in Saracenos mittenda laboravit.

Urbanus
Papa obiit.

Gregorius
successit.

Clemens
P. P. III.

MCLXXXVIII.

Beata Hil-
degundis
Virgo mi-
rabilis no-
vitiæ mori-
tur.

Anno Conradi Abbatis XII. Indictione Romanorum sextâ, mensis Martij die vicesimâ mortua est Hildegundis Virgo quædam vitæ mirabilis in Monasterio Schonaugiensi Cisterciensis Ordinis in Diocesi Wormatiensi haud procul ab Heidelberg quæ cum patre suo ex Colonia sub virili habitu profecta Hierosolymam, & illo ibidem mortuo ad Spiram reversa, in forma Scholaris operam literis dedit, & præ inopia panem cum pauperibus mendicavit. Inde veniens ad Schonaugiam inter novitios suscepta: ignorantibus cunctis quod esset fœmina, & pro susceptione Ordinis probatur. Sexum igitur occultans muliebrem se Josephum nuncupavit, & masculus ab omnibus æstimata fuit. Verum Omnipotens Deus volens & Monachorum prævenire periculum, & inopis fœmellæ durum remunerare laborem, eam in ipso probationis anno de

de medio vocavit: cujus historiam Cæsarius in prima dialogorum distinctione conscripsit.

Eodem anno Fridericus Romnaorum Imperator, Philippus Rex Gallorum, Richardus Rex Anglorum, atque Romanus Pontifex Clemens magnum Christianorum exercitum præmiserunt in terram Sanctam pro recuperatione Regni & urbis Hierosolymitanæ, simul & in eorum subsidium qui ex nostris in tribulatione fuerant positi. In quo exercitu fuerunt Fridericus Dux Suevorum, Otto Dux Burgundiæ, cum multis Archiepiscopis atque Episcopis, Veneti quoque & Pisani cum Januensibus, Frisones etiam Dani & Flandrenses, quorum numerus omnium fertur equitum fuisse octoginta millium, peditum verò centum & quadraginta millium: quos Imperator anno sequenti profequitur. Anno præscripto Conradus Abbas hujus Monasterij nonus decimus quædam expediturus negotia; ad cellam sancti Gregorij in Richenbach profectus est, ubi rebus navans operam pro quibus venerat, crebris febrium cœpit doloribus urgeri: & lecto decumbens protractâ ægritudine laborabat. Infirmirate autem crescente quotidie totum se in manus Domini humili devotione resignavit, præmissâque confessione peccatorum suorum ac sumptis more Christiano Sacramentis vivificis, quartâ decimâ die mensis Octobris, anno ætatis suæ LVII. beato fine in Domino quievit. Cujus corpus relatum in Hirsaugiam ad introitum Ecclesiæ coram altari omnium Sanctorum debita cum reverentia Fratrum & honore sepultum fuit. Eodem quoque anno mortuus est Udalricus ejus nominis II. Ecclesiæ Spirensis primus & quadragesimus Episcopus, anno Pontificatûs sui octavo. Huic in Episcopatu fratrum electione successit Otto quidam nomine quietæ conversationis & præfuit annis XI.

Exercitus in Syriam mittitur.

Fridericus Dux Suevorum inclitus.

Conradus Abbas xvii. moritur.

Otto fit Episcopus Spirensis xlii.

De Henrico hujus Monasterij Hirsaugiensis Abbate XX. qui præfuit annis VIII. mensi. diebus XV. & gestis illius temporis.

Henrico Onrado Abbate XIX. in Coenobio Sancti Gregorij de Richenbach mortuo, sicut diximus, & in Ecclesia Hirsaugiensi sepulto, celebratisque ex ritu Christiano pro ejus salute Missarum & Vigiliarum obsequijs, vacavit interim Abbatia diebus V. Anno igitur Dominicæ Nativitatis præscripto mensis Octobris die XX. convenientes ad locum Capitularem Fratres curâ pastoralis moderaminis destituti; invocatâque gratiâ Spiritûs Sancti Henricum quemdam Seniore, qui Cantoris gerebat officium in Abbatem hujus Monasterij vicesimum unanimi voto elegerunt, qui deinceps præfuit annis VIII. mense I. diebus verò XV. Qui natus ex Orientali Francia parentes habuit ad præsentis sæculi conditionem honestos; quorum curâ & sollicitudine ad studium est positus literarum, cum incremento annorum scientiæ quoque fuit assæcutus profectum. Ingenium docile natura illi contulit, quo cum tempore ætatis sumente vires exercitij, paulatim seipso doctior evasit. Nec solum ad scientiam scripturarum capescendam sollicitum semper impendit studium, sed etiam ad virtutes & bonos mo-

Henricus Abbas hic xx.

Henricus patriâ Francus erat.